

Co nového – co nás zajímá

Zpravodaj AZPP ČR č. 2/2020

Září 2020

Co leží a co běží...

aneb jak pokračují jednání o změnách systému podpory ZPP a dalších souvisejících norem.

Letošní rok je zvláštní nejen dopadem koronaviru, ale také z pohledu přípravy, projednávání a schvalování legislativních změn, zákon o zaměstnanosti nevyjímaje. Nejprve malá rekapitulace. Když jsme v letech 2011-12 relativně bez úhony přežili reformy systému podpory spočívající především v zavedení administrativně náročného vymezení „chráněných“ pracovních míst OZP, odcházeli jsme od jednacího stolu se dvěma závěry:

- ❖ že ke skutečné reformě systému jsou nutné i změny mimo působnost zákona o zaměstnanosti,
- ❖ že začneme po stabilizaci přijatých změn pracovat na „reformě II“.

Až v roce 2015 se začalo MPSV ČR zabývat (našimi) návrhy skutečných systémových změn, z nichž po dvou letech diskusí zbylo žalostně málo – opět jen v působnosti zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Narazili jsme při jednání na bariéry věcné, kompetenční i politické, ale není pravda, že se partneři nedokázali dohodnout, jak tvrdí paní ministryně.

Nezávisle na těchto jednáních došlo v roce 2016 pod tlakem ke zrušení výjimek z nároku na minimální mzdu pro zaměstnance se zdravotním postižením. Jistě oprávněný projev nediskriminace a rovných práv a příležitostí, jenže... Dodnes pracuje za mzdu v systému „chráněné“ práce několik desítek tisíc osob se zdravotním postižením, kteří objektivně nemohou podat výkon, odpovídající rostoucímu nároku na mzdu. Příspěvek podle § 78a zákona o zaměstnanosti se od roku 2016 zvýšil o cca 40 %, nárok na minimální mzdu vzrostl o 140–200 %. V čem je problém? Především v jednotném, paušálním systému podpory. V dnešním systému je zaměstnaná OZP jednotkou podpory, bez ohledu na to, zda se jedná o inženýra projektanta nebo kombinovaně postiženého klienta sociální služby, s nímž organizace uzavřela pracovní poměr. Všechny pokusy o nalezení klíče k diferenciaci selhávají na dvou překážkách:

- ❖ na totálním nedostatku využitelných dat o vnitřních poměrech a chování uznaných zaměstnavatelů (přestože roční zprávy podali ZPP již za rok 2018 i 2019),
- ❖ na faktu, že je nemyslitelná diferenciacie podpor jednotlivých OZP (např. proto, že stupeň invalidity většinou nevyjadřuje aktuální pracovní potenciál zaměstnané osoby), mimo jiné pro administrativní náročnost.

Přítom portfolio zaměstnavatelů – příjemců podpory – je již velmi rozdílné jejich zaměřením, velikostí, kvalitou a kvalifikací zaměstnanců. Od skutečných „chráněných dílen“, trpících dnes deficitem mzdové kompenzace a asistence při jednoduché práci, až po obchodně nebo průmyslově vyspělé podniky, které bez podpory investic a rozvoje nemají šanci se dlouhodobě udržet. Pro zajímavost: podle dostupných informací zaměstnává průměrný zaměstnavatel okolo 20–25 osob, z toho okolo 70 % OZP.

AZPP ČR

Jindřišská 2, 110 00 Praha 1

<https://www.azpp.cz/>; info@azpp.cz; 224109255

Vraťme se k aktuálním jednáním a návrhům v roce 2020. Již v roce 2019 byl uzavřen návrh novely zákona o zaměstnanosti, který přináší jen dílčí změny, týkající se limitu náhradního plnění a změn spíše technického zaměření – s účinností od roku 2021. Tento návrh prošel připomínkami, ani v září 2020 nebyl dosud projednán vládou a předložen do sněmovny.

V rámci balíčku koronavirových opatření přijala vláda a sněmovna dílčí „rychlé“ novely zákona. Nejvýznamnější je možnost započítat do nároku na příspěvek dle § 78a dobu překážky v práci na straně zaměstnavatele. Účinnost byla původně stanovena jen do 30.6.2020. Teprve po třech měsících diskusí byla metodickým výkladem ÚP ČR (<https://www.uradprace.cz/web/cz/chrany-trh-prace>) prodloužena i po 1.7.2020.

Novelou přijatou na přelomu roku bylo se zpožděním schváleno dílčí zvýšení příspěvku pro rok 2019 jako kompenzace růstu minimální mzdy a růstu nákladů, bohužel počínaje až 1.10.2019. Tato novela přenesla úpravu výše příspěvku do kompetence Vlády ČR formou vydání nařízení. Ve stínu koronavirových starostí však dodnes nedokázalo MPSV ČR přes veškerá ujištění návrh pro rok 2020 ve vládě projednat. Navíc návrh opět počítá s účinností změny až od 4. čtvrtletí 2020. Pokud by pokračoval trend nastavený v letech 2017–18, „spravedlivé“ zvýšení příspěvku by mělo dosahovat okolo 1300 Kč měsíčně, MPSV navrhuje dvě varianty: 800/1100 Kč. Čekáme dál a intervenujeme.

Poněkud ve stínu naší pozornosti probíhají už od roku 2015 diskuse a jednání o návrhu zákona o sociálním podniku. Obsah tohoto pojmu je v ČR zatím vnímán nejednotně, často je zužován jen na jeho integrační formu nebo dokonce zaměňován se zaměstnavateli na „chráněném“ trhu práce.

Základy sociálního podnikání stojí na hodnotách (deklarovaný sociální cíl, rovnováha podnikatelské a sociální funkce, omezené rozdělení zisku a příspěvek k udržitelnému rozvoji, zaměstnání minimálně 30 % znevýhodněných zaměstnanců), je velmi obtížné stanovit „technokratická“ kritéria pro jeho vymezení. Další překážkou je nadresortní povaha případných benefitů, nástrojů podpory. V mnohém jsou problémy společné se zaměstnavateli více jak 50 % OZP. Většina však nemá motiv se k těmto principům hlásit. Matematicky vyjádřeno, je to „průnik dvou množin zaměstnavatelů“.

Poslední návrh zákona v roce 2019 byl předmětem mnoha kritických připomínek, jejichž vypořádání nevedlo k přijatelným závěrům. Podle neoficiálních informací rozhodlo nyní MPSV o zpracování nového návrhu, zúženého na integrační formu, s velmi jednoduchými benefity. Tyto benefity, včetně příspěvku analogického § 78a, by měly být časově omezeny (na 3 roky, s degresivním průběhem). Návrh zcela opomíjí znaky a hodnoty, které jsou základní odlišností sociálního podniku od jiného zaměstnavatele. De facto se jedná o nový nástroj podpory zaměstnanosti znevýhodněných osob na trhu práce, pro nějž podle názoru většiny odborníků není nutno tvořit samostatný zákon.

Karel Rychtář

Co nového v legislativě pro rok 2020

Přehled legislativy a metodiky ke kompenzaci dopadů COVID 19

Přijaté změny a novely jsou samozřejmě pro zaměstnavatele OZP využitelné v různé míře a rozsahu, podle konkrétní situace a intenzity dopadů koronaviru.

- ❖ *Novela zákona o zaměstnanosti č. 161/2020 Sb. ze dne 13.4.2020 umožnila započítat náhrady mezd za překážky na straně organizace do nároku na příspěvek dle § 78a zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti po dobu mimořádných opatření.*
- ❖ *Metodickým pokynem na webu úřadu práce <https://www.uradprace.cz/web/cz/chrany-trh-prace> byla možnost započítat tyto překážky prodloužena na dobu i po skončení nouzového stavu.*
- ❖ *31.3.2020 schválila vláda ČR režimy Antivirus A, B, C.*
- ❖ *8.6.2020 schválila vláda prodloužení platnosti režimu Antivirus A do 31.8.2020.*
- ❖ *Poslanecká sněmovna 16.6. 2020 schválila prominutí odvodů na sociální zabezpečení v rámci režimu Antivirus C.*
- ❖ *24.8.2020 byla prodloužena účinnost režimů Antivirus A, B do 31.10.2020.*

ČMZRB nabízí již od 1. pololetí 2020 sérii produktů pro podnikatele zasažené COVID 19 <https://www.cmzrb.cz/podnikatele/>.

Ministerstvo financí navrhlo a vláda i sněmovna schválily balíček daňových opatření <https://www.bdo.cz/cs-cz/publikace/aktualni-publikace/covid19-danove-ulevy-v-souvislosti-s-C2%A0koronavirem%E2%80%8B>.

Mimo přímé dopady na ZP byla přijata další opatření, například v rámci „Liberčních balíčků“, zveřejněných ve Finančním zpravodaji (MF ČR).

Přehled je možno najít například na webu <https://www.behounek.eu/l/dane-koronavirus/>.

Představujeme nové členy asociace

- ❖ *[Česká distribuční k.s.](#) se sídlem v Ostravě, IČ 26791692, firma se zabývá adresnou i neadresnou distribucí, doručuje letáky, zásilky a tiskoviny, zaměstnává 634 OZP.*
- ❖ *[AGJ chráněná dílna s.r.o.](#) se sídlem v Jamné, IČ 08234507, firma se zabývá kompletní správou objektů firem, zaměstnává 41 osob.*

- ❖ [Benevita s.r.o.](#) se sídlem v Praze, IČ 25686241, firma se zabývá kooperační činností jako např. montáž elektroniky, šití reklamních předmětů a výroba dřevěných hraček, zaměstnává 160 osob.
- ❖ [FORT-KM s.r.o.](#), kde došlo k převodu členství z fyzické osoby Ing. Miroslav Silný na právnickou osobu, firma působí od roku 1997 v oboru gastronomie a zabývá se velkoobchodem (kompletní vybavování gastronomických provozů a kusový prodej gastronomického zařízení) a zakázkovou výrobou, zaměstnává 10 osob.
- ❖ [Lilacosta s.r.o.](#) se sídlem v Miroslavi, IČ 07225229, firma se zabývá výrobou přírodní kosmetiky, velkoobchodním prodejem a kooperacemi pro automobilový průmysl, zaměstnává 112 osob.

Ze života našich členů

Česká distribuční se připojila ke státem uznaným zaměstnavatelům na chráněném trhu práce

Česká distribuční pomáhá firmám najít a oslovit jejich zákazníky a zákazníkům zase předává užitečné informace o aktuálních nabídkách obchodníků. Svým klientům nabízí neadresné a adresné doručení letáků, propagačních tiskovin a drobných reklamních předmětů do poštovních schránek. Disponuje vlastní distribuční sítí, která pokrývá celou Českou republiku. Síť tvoří více než 6 500 distributorů, přes 700 z nich jsou lidé se zdravotním postižením či znevýhodněním. Na trhu působí už od roku 1991. Za tu dobu se jí podařilo proces doručování dotáhnout takřka k dokonalosti. S kvalitou distribuce nad 97 % patří její služby k nejlepším v Evropě. Díky specializovanému oddělení geomarketingu dokáže optimalizovat distribuci letáků dle potřeb klienta a vždy najít správnou cílovou skupinu. V neadresné distribuci je Česká distribuční jedničkou na českém trhu.

Pro lidi, které v životě zasáhla nemoc či vážný úraz, je někdy těžké zapojit se do běžného života. Hledání práce jim ztěžuje nejen jejich znevýhodnění, ale často bohužel i předsudky lidí. V České distribuční se proto rozhodli podat pomocnou ruku a nabídnout zaměstnání lidem, kteří se i přes všechny potíže umí s životem poprat.

„Naše mateřská firma Vltava Labe Media nám k tomu vytvořila skvělou startovní pozici. V únoru se pustila do akvizice společností, která se zaměstnávání lidí s hendikepou věnuje. Česká distribuční se díky tomu rozrostla o stovky nových kolegů. Vážíme si toho, že se v práci dokázali velmi rychle zorientovat a skvěle zapadli do našeho týmu. Ten je teď bohatší o více než 700 kolegů s různou formou hendikepu. Děkujeme také našim klientům za to, že využívají naše služby a pomáhají nám tak vytvářet pracovní příležitosti pro lidi, kteří by jinak práci těžko hledali,“ uvádí Petr Sikora, ředitel společnosti Česká distribuční.

Koordinační tým OZP (zleva: Ivana Chytilová, Markéta Výtisková, Petr Paulus, Eliška Mokrašová)

Text i foto Česká distribuční k.s.

Opustili nás...

V květnu 2020 nás opustil Josef Šulc senior, dlouholetý předseda a čestný předseda AZPP ČR. Zakladatel „ŠANCE“ družstvo handicapovaných v Brně. Muž činu, charismatická osobnost, oceněná asociací za společensky odpovědný přístup k integraci osob se zdravotním postižením, ale také jako osobnost Jihomoravského kraje.

Odešel dlouholetý předseda družstva Služba České Budějovice Eduard Cipra, člen Výkonné rady AZPP ČR a představenstva SČMVD, člověk s přímočarými a zemitými názory i na složité problémy, které úspěšně řešil na úrovni družstva, svazu i asociace zemřel 15.8.2020.

Čest nejen jejich památce, ale především práci, kterou pro společnost a pro lidi se zdravotním postižením za svůj život vykonali.

Co plánujeme

- ❖ V říjnu plánujeme uspořádat Sněm AZPP ČR spojený se seminářem na aktuální témata a doplněný společenským večerem s předáním cen AZPP.
- ❖ V druhé polovině listopadu plánujeme uspořádat další ze série kulatých stolů, tentokrát v Písku.

Konání akcí je samozřejmě podmíněno příznivou epidemiologickou situací.

A zajímavost nakonec

„Chtěl bych se podělit o zajímavou zkušenost. Využili jsme možnosti a požádali o bezúročný úvěr v rámci programu „S-podnik“ ČMZRB, určeného pro investiční podporu sociálních podniků. Byli jsme velmi příjemně překvapeni vstřícností a hlavně rychlostí, se kterou jsme dospěli ke smlouvě. Banka v posledních týdnech upravila některé podmínky na základě prvních zkušeností. Podrobnosti lze najít na odkazu <https://www.cmzrb.cz/podnikatele/uvery/s-podnik/>“.

Pavel Bravenec, PONAP s.r.o.

